

Szellemjárás

Hegyi Zoltán

A Keleti pályaudvar lépcsőjén üldögéltek ők ketten, a krampácsoló és a sarus. Sokat utaztak és mostanra elfáradtak. Valószínűtlenül öregnek tűntek és valószínűtlennek tűnt a helyzet, a világé, valamint a sajátjuk is. A krampácsoló végigkrampácsolta az életét, ütögette, tömörítette a zúzálékot a talpfák és a sinek alá, munka közben néha dúdolt valamit, egy szomorú sláger foszlányait, ritkábban füttyörszert, míg nem egy különös betegség következményeként nem tudott többé füttyülni, ráhagyta hát ezt a képességet a vonatokra. A sarus ezalatt csak fékezett és fékezett, jól begyakorolt koreográfia szerint, akár egy balett-táncos, szinte dalolt az a nehéz fémeszköz a kezében, ahogy sorra állította meg vele a gurított, innen-onnan szalasztott vasúti kocsikat azokon a fényes sineken, a különféle rendszerűeken, a sárgára, világoskékre vagy éppen vörösre festett féksaruk csillogtak a napfényben, míg nem egyszerre eliramlott az élete, akár egy expressz a szomszédos vágányon. Veszélyes munka volt, hibázni csak egyszer lehetett. Ahogyan most ültek ott és vártak, a fejük felett a nagy kerek órán néhány perccel múlt éjfél, az éppen elhaló távoli hangszóba lovak nyertése vegyült az ügetőpálya istálló felől.

- Ilyenkor szoktak jönni – szólalt meg a krampácsoló –, legalábbis azt mondják.
- Felettből alkalmasnak látszik az idő – válaszolta a sarus, és lepöckölte a hamut a cigarettájáról.
- Arra legalábbis, hogy kilépünk belőle – egészítette ki a krampácsoló.
- Vagy beletapoosunk végre a közepébe – reménykedett a sarus.

Az angyalok tűntek fel először. Szárnyaik között vonatkerekek ragyogtak, felrepültek a homlokzatra és letelepedtek a szobrok közé. Majd bombázók raja húzott el felettük és megszólaltak a szírnák.

- Amerikaiak – állapította meg a sarus, aztán már zuhantak is rájuk a gépek kioldott terhei, záporoztak a szilánkok és a törmelékek, az óra megbillent és megállt egy pillanatra, majd a mutatók elindultak visszafelé. A lépcső egy része eltűnt a semmiben, csak ők ketten maradtak szinte sértetlenül, néhány karcollással megúszva a támadást, és ültek tovább, szürke porral vastagon betérítve, némán.

A tömeg a Blaha Lujza tér felől közeledett, onnan, ahová eredetileg gondolták a pályaudvart, de oda egy hosszú viaduktot is kellett volna építeni, hogy áthidalják a szintkülönbséget a helyszín és a külváros között, ezért megváltoztatták az elképzelést. Az új terv jónak tűnt, attól az apróságtól eltekintve, hogy a munkálatok kezdetekor egy mocsarat találtak. Ezért hát, hogy a krampácsoló és a sarus felé vonuló sokaság első soraiban munkások jöttek, cejgnadrágban, mellényben és simléderes sapkában, vállukon gerendákat cipelve, mint holmi városalapító pionírok.

- Cédrusok – mondta a krampácsoló –, mármint a gerendák. Azokat verték le a lábba, tisztára, mint Velencében. És azért a cédrus, mert az a víz hatására megkövesedik.
- És örökös, mint a szegénység – fűzte hozzá a sarus.

Háromezer darab, egyenként tizenöt méter hosszú, halott, ám az öröklétbe tartó cédrus vonult végig a Rákóczi úton, mögöttük elegáns férfiak. Rochlitz Gyula MÁV főfelügyelő és építész, főtervezői minőségében élénken gesztikulálva cseveg Feketeházy János hidépítő mérnökkel, aki a csarnok vasszerkezetét tervezi, miként a Szabadság hídát is, és a norvéggal, más néven a cölöpösrel, ahogy maguk között nevezték Gregersen Guilbrand építési vállalkozót.

- Odanézz – suttogta megilletődötten a sarus –, ott jön Napóleon.
- Te megőrültél – diagnosztizált sebtiben a krampácsoló –, én két Napóleont ismerek, a Bonapartét, meg a Durbints házmestert, aki fessz kevesellte a kapupénzt és egyik reggel elkezdett ordítani, hogy ő Napóleon, mire beszállították a bolondokházába és ott is halt meg nem sokkal később, a borogyinói ütközet modellezése közben.

- Pedig többen is voltak – válaszolta a sarus –, de az az ember ott Kéler Napóleon. Ő volt a kivitelező.
- Aha – mondta erre a krampácsoló, aztán felállt, leporolta a ruháját és a pályaudvar életkorára utalva így folytatta: katonák, száznegyven év néz le rátok.